

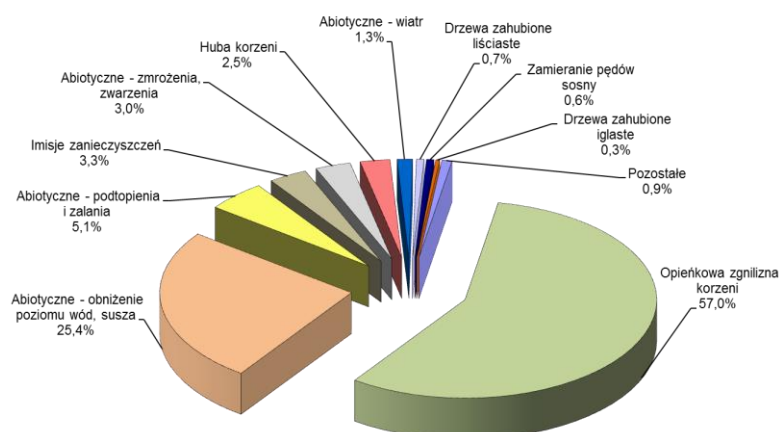
Występowanie uszkodzeń lasu, zjawisk chorobowych i szkodników leśnych w 2014 roku na terenie RDLP Katowice

(komentarz do zestawień zbiorczych Formularza nr 3 i Formularza nr 4)

1. Uszkodzenia od czynników abiotycznych, antropogenicznych oraz grzybów patogenicznych wywołujących choroby drzew leśnych w 2014 roku na terenie RDLP Katowice zanotowano na powierzchni **50 747 ha**. Obszar ten stanowi 8,3% powierzchni leśnej ogółem RDLP w Katowicach → ~ 608 tys. ha. Największe powierzchnie uszkodzeń pozostawały skutkiem występowania/oddziaływania następujących czynników chorobotwórczych (tabela; diagram):

Lp	Choroba / Czynnik szkodliwy	Powierzchnia występowania /uszkodzenia/ (ha)	stan z roku 2013 (ha)	stan z roku 2012 (ha)
1	Opieńkowa zgnilizna korzeni	28 913	29 047	26 745
2	Abiotyczne - obniżenie poziomu wód, susza	12 912	2 157	9 214
3	Abiotyczne - podtopienia i zalania	2 568	2 898	707
4	Imisje zanieczyszczeń	1 659	41	168
5	Zmrożenia i zwarzenia	1 511	15	2 959
6	Huba korzeni	1 275	11 362	10 021
7	Abiotyczne - wiatr	660	274	171
8	Drzewa zahubione liściaste	330	358	338
9	Zamieranie pędów sosny	315	292	11
10	Drzewa zahubione iglaste	170	170	149
	Pozostałe czynniki razem	433	599	1 116
	OGÓŁEM	50 747	48 021	52 303

Czynnik	ha	%
biotyczny	31 286	62
abiotyczny	17 802	35
antropogeniczny	1 659	3
Razem	50 747	100%

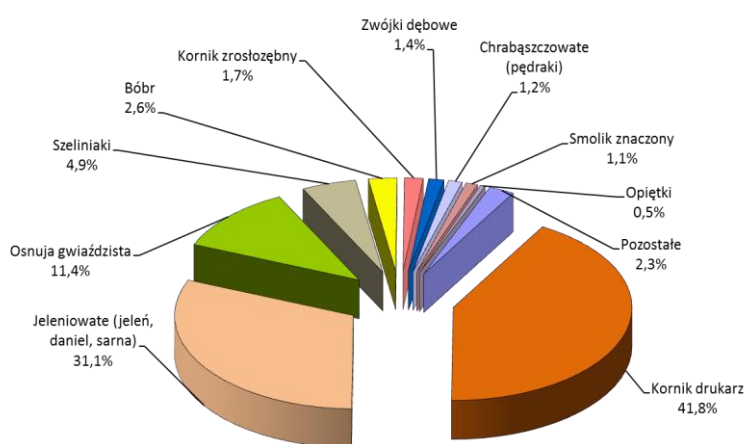
2. Powierzchniowo największy rozmiar uszkodzeń lasu w 2014 roku powodowanych przez czynniki rejestrowane w Formularzu nr 4 IOL miał związek z występowaniem **czynników biotycznych** (→ **62%** wszystkich zarejestrowanych uszkodzeń) czyli chorób grzybowych - głównie grzybów korzeniowych (→ opieńki oraz huby korzeni). W dalszej kolejności były to **czynniki abiotyczne** (→ **35%** zarejestrowanych uszkodzeń) - przede wszystkim: obniżenie poziomu wód, susza,

podtopienia, zalania, zmrózenia, zwarzenia oraz huraganowe wiatry. Szkody od **czynników antropogenicznych** → immisje przemysłowe, zarejestrowano w 2014 r. na terenie 1. nadleśnictwa. Dotyczyły one **3%** ogólnego areálu uszkodzeń objętych ewidencjonowaniem w Formularzu nr 4.

3. **Występowanie szkodników lasu (→ owadów, ssaków, ptaków)** oraz powodowanych przez nie uszkodzeń zarejestrowano w RDLP Katowice w 2014 r. na powierzchni **18 457 ha** drzewostanów (→ 3,0% powierzchni leśnej RDLP w Katowicach). Największe powierzchnie występowania i uszkodzeń dotyczyły kornika drukarza, jeleniowatych, osnui gwiaździstej, szeliniaków oraz bobra (tabela, diagram):

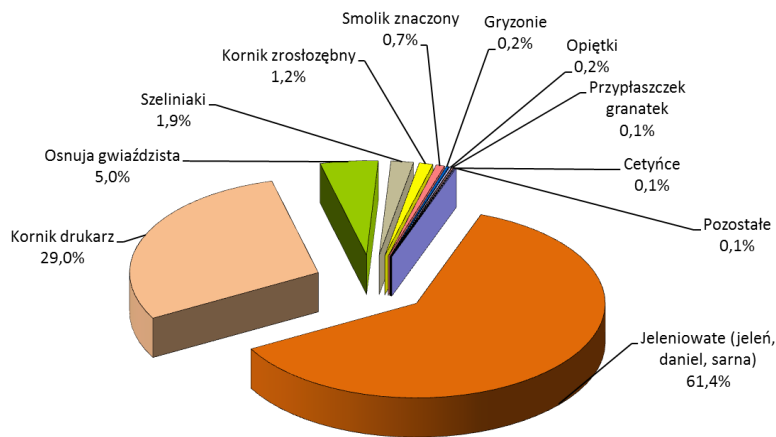
Lp	Szkodnik	Powierzchnia występowania /uszkodzenia/ (ha)	stan z roku 2013 (ha)	stan z roku 2012 (ha)
1	Kornik drukarz	7 720	24 464	23 575
2	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	5 736	7 469	6 734
3	Osnuja gwiaździsta	2 102	1 099	886
4	Szeliniaki	909	1 557	1 803
5	Bóbr	472	278	269
6	Kornik zroszobny	313	413	447
7	Zwójki dębowe	258	1 678	5 491
8	Chrabąszczowate (pędraki)	231	68	52
9	Smolik znaczony	201	228	343
10	Opiętki	88	74	278
	Pozostałe szkodniki razem	427	1 076	1 801
	OGÓŁEM	18 457	63 674	61 264

Szkodnik	ha	%
szkodliwe owady	12 081	65
roślinożerne ssaki	6 375	35
ptaki	1	-
Razem	18 457	100%

4. **Zabiegi ochronne (→ profilaktyczne i ograniczające) wobec szkodników drzew leśnych** w roku 2014 wykonano na powierzchni **26 604 ha** (→ 4,4% powierzchni leśnej RDLP w Katowicach).

5. Największe powierzchnie zabiegów ochronnych podejmowanych w roku 2014, zarówno profilaktyczne jak i ograniczania liczebności, dotyczyły: jeleniowatych (→ zabiegi prewencyjne), kornika drukarza, osnui gwiaździstej, szeliniaków, kornika zroszobnego i smolika znaczonego (tabela, diagram).

Lp	Szkodnik	Powierzchnia zabiegu ochronnego ha)
1	Jeleniowate	16 328
2	Kornik drukarz	7 720
3	Osnuja gwiazdzista	1 317
4	Szeliniaki	515
5	Kornik zroslozębny	313
6	Smolik znaczony	194
7	Gryzonie	64
8	Opietki	44
9	Przypaszczek granatek	33
10	Cetyrice	23
	Pozostale (razem)	27

6. Szeregując nadleśnictwa RDLP w Katowicach wg wielkości powierzchni występowania szkodników i chorób lasu oraz rejestrowanych uszkodzeń największe powierzchnie (→ ponad 2 tys. ha) w roku 2014 wykazują nadleśnictwa posiadające znaczące obszary drzewostanów świerkowych, opanowanych na ogół przez grzyby korzeniowe i zwykle

również z wzmożonym w nich występowaniem zespołu korników świerka (→ Ujsoły, Ustroń, Jeleśnia, Węgierska Górka, Bielsko, Prudnik, Sucha, Wiśła). W Nadleśnictwach: Olkusz, Chrzanów, Rudy Raciborskie, Świerklaniec i Rybnik wykazywany dość znaczący obszar chorób i uszkodzeń lasu ma związek z trwałym i niekorzystnym oddziaływaniem na las występujących tam zakłóceń

Lp.	Nadleśnictwo	Powierzchnia występowania uszkodzeń powodowanych przez:		
		Szkodniki lasu /Formularz nr 3/	Choroby lasu /Formularz nr 4/	Razem /szkodniki + choroby/
1	Ujsoły	1 748	10 617	12 365
2	Olkusz	75	7 054	7 129
3	Ustroń	2 133	4 170	6 303
4	Jeleśnia	638	5 326	5 964
5	Chrzanów	116	4 186	4 302
6	Węgierska Górka	596	3 093	3 689
7	Bielsko	552	2 994	3 546
8	Prudnik	1 826	1 709	3 535
9	Sucha	432	2 234	2 666
10	Rudy Raciborskie	444	2 212	2 656
11	Wiśła	1 339	1 013	2 352
12	Świerklaniec	456	1 771	2 227
13	Rybnik	238	1 788	2 026

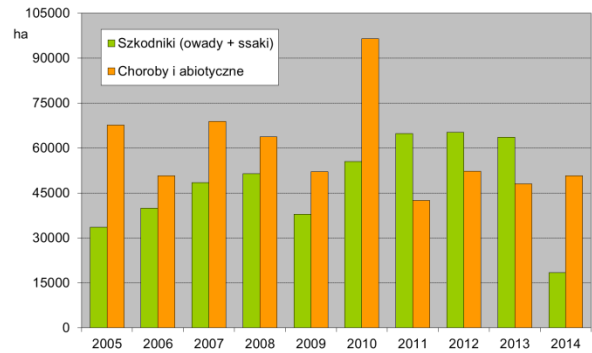
stosunków wodnych, tj. lejów depresyjnych odkrywkowych kopalni piasku (→ Olkusz, Chrzanów, Rudy) albo też podtopień i zalań powierzchni lasu na skutek działalności kopalń węgla kamiennego (→ Rybnik), bądź uszkodzeń wskutek oddziaływania emisji przemysłowych (→ Świerklaniec).

7. Na mapce → zobrazowanie zróżnicowania natężenia problematyki szkodników lasu, chorób grzybowych i szkód abiotycznych w

poszczególnych nadleśnictwach RDLP Katowice w roku 2014 wg wielkości powierzchni ich występowania oraz uszkodzeń.

8. Kształtowanie się wielkości rejestrowanych w okresie ostatnich 10. lat na terenie RDLP Katowice powierzchni występowania uszkodzeń spowodowanych przez czynniki abiotyczne i choroby grzybowe oraz przez szkodliwe owady i ssaki zobrazowuje diagramem.

Opracowanie: ZOL w Opolu